

ENTREVISTA A SANTIAGO VILANOVA, CAP DELS VERDS

Plutoni connection

Nascut fa quaranta anys a Olot —la Garrotxa— Santiago Vilanova, escriptor i periodista, és un dels impulsors d'Alternativa Verda, el partit polític ecologista amb més implantació al Principat. En aquesta entrevista, Vilanova ens explica alguns detalls sobre el tema del mercat del plutoni i del tràfic radioactiu.

Josep M. Pasqual

—**A** l'Estat espanyol, ¿un partit verd ha d'estar molt lligat a la informació?

—Quan critiquem molts partits d'esquerra que es volen apropiat d'una manera oportunista la idea verda és perquè avui dia, per crear una alterna-

tiva ecologista s'ha de tenir una informació molt superior a la que han tingut fins ara els partits polítics.

—¿Vols dir que no estan informats, els partits polítics?

—O no tenen informació, que és greu, o si en tenen no informen, que encara és més greu.

—¿I Alternativa Verda en té?

—Nosaltres, en principi, no tenim

«Avui, per crear una alternativa ecologista s'ha de tenir una informació molt superior a la dels partits».

expectativa de superar el 5 per cent dels vots, això no vol dir que no disposem d'una importantíssima informació i estiguem preparats per assumir una tasca parlamentària.

—*En canvi, us definiu com una alternativa als partits polítics clàssics...*

—Actualment calen uns nivells de preparació molt superiors als que han tingut aquests partits. Si algú vol assumir l'enfocament ecologista o anti-nuclear, ha de tenir credibilitat per fer-ho i actualment no hi ha cap partit d'esquerres que tingui un gabinet especial d'investigació o d'informació, per poder demostrar als seus electors que existeix una corrupció de tot el que és la democràcia parlamentària i que hi ha una sèrie de màfies i de grups econòmics que estan fent el que volen, per sobre els parlaments i per sobre les legislacions vigents. Un tema clau és el del transport il·legal de residus radioactius, i especialment de plutoni.

—¿Hi ha una complicitat dels partits?

—No en diria complicitat. Veuen l'afer com una cosa menor i l'enfoquen d'una manera ingènua. Als partits no els preocupa gaire el que per a nosaltres són demostracions palpables que existeix una superestructura, i que hi ha estats paral·lels que avui dia governen el món. Preocupar-se'n voldria dir qüestionar-se bona part de l'organització política clàssica.

—¿Esteu en condicions de demostrar les vostres crítiques a la nucleocràcia?

—Des de finals dels 60 estem investigant el sector nuclear i tota la corrupció que comporta. En el cas del Cason, per exemple, vam tenir pistes clares que el vaixell transportava il·legalment un reactor experimental, carregat al port d'Hamburg, fabricat possiblement per la Kraftwerke Union (KWU), una empresa multinacional filial de la Siemens i que té el monopoli de la tecnologia nuclear. El reactor estava destinat a Shangai, on els xinesos l'utilitzarien per a tota la seva escalada de noves armes nuclears, i demostra una vegada més que per sobre el control de l'Agència Internacional de l'Energia, d'Euratom, dels acords que Xina i Estats Units van establir per a l'exportació de tecnologia estratègica, hi ha un tràfic il·legal. Milers i milers de dòlars. El negoci del segle, que també comprèn el retractament de deixalles de centrals nuclears per obtenir urani enriquit o plutoni i permetre que països sense centrals nuclears puguin disposar d'un

combustible fonamental per a la fabricació d'armament atòmic.

—*¿Com estan organitzades les xarxes paral·leles que administren aquest negoci del plutoni?*

—S'utilitzen les mateixes xarxes establertes en el món del narcotràfic, per al tràfic de plutoni i de substàncies radioactives. Això ha de ser denunciat i ha d'haver-hi una reacció de l'opinió pública internacional per exigir una re-

coca o el d'heroïna. Una milionèsima de gram de plutoni provoca un càncer de pulmó immediat. Això fa que pel transport de plutoni es cobrin sumes fabuloses, que ni tan sols tenen un preu estàndard.

—*¿A l'Estat espanyol hi ha negoci amb productes radioactius?*

—Per força, Espanya hi està involucrada per força, si no, no s'explica que des que va començar a funcionar

no sabem. L'any 1992, s'hauran produït 47.460 k. de plutoni, a tot l'estat.

—*¿Heu demanat una investigació?*

—Sorprenentment, quan hem demanat una investigació sobre la destinació dels residus o sobre com s'ha anat manipulant el reactor de grafit gas de Vandellòs 1, ens l'han negada. El govern espanyol silencia aquesta qüestió. I tampoc no hi ha hagut en aquesta línia cap pregunta en el Congrés dels Diputats ni al Parlament de Catalunya. Considero que és urgentíssim saber si les centrals nuclears que tenim a Catalunya tindran desviaments per finalitats bèl·liques, ja sigui pels interessos del Ministeri de Defensa de l'Estat espanyol i el seu pla estratègic conjunt, o perquè es comercialitzin els residus a través de xarxes clandestines.

—*¿Quin paper juguen les grans multinacionals especialitzades en la indústria nuclear?*

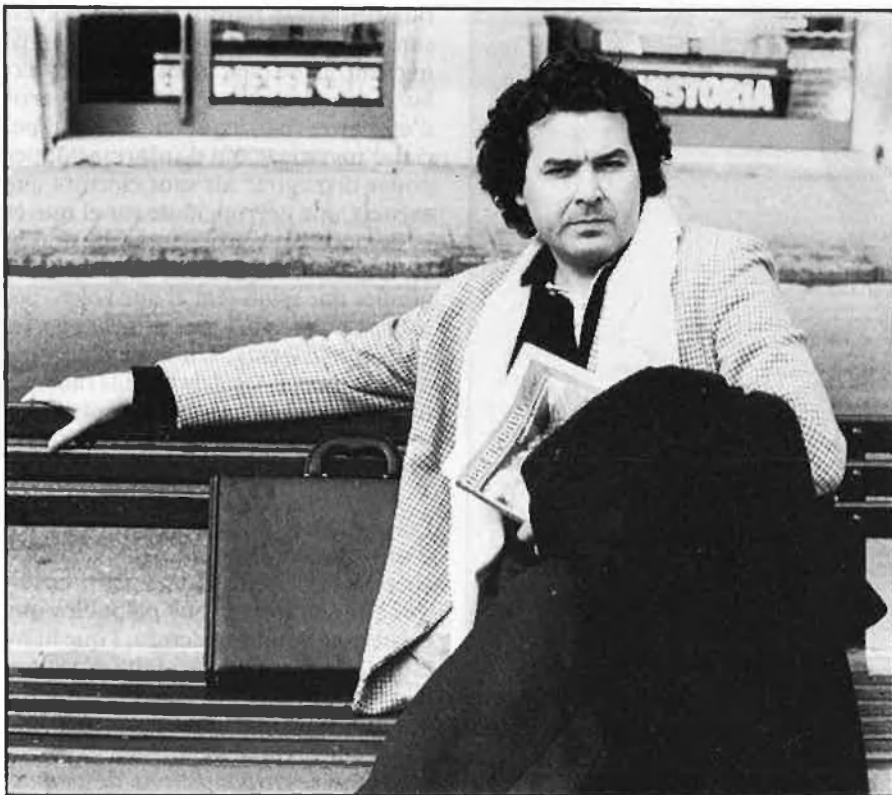
—La Westinghouse, per exemple, està en una situació de fallida econòmica molt greu, per tant, tampoc no és d'estranyar que utilitzi el mercat il·legal per a la venda de tecnologia nuclear.

Des de l'accident de Harrisburg, als Estats Units, no s'ha autoritzat la construcció de cap central nuclear més. Això ha obligat la indústria nuclear americana a fer el negoci a través de l'exportació. Westinghouse, en concret, està en una situació greu també perquè tot el pla que tenia previst a Filipines i que ja havia negociat amb el dictador ara ha estat frenat per Cory Aquino.

Tots els acords tecnològics que ja havia previst i els reactors que ja havia construït per a ser instal·lats a Filipines han posat la Westinghouse en una situació gravíssima, cosa que l'ha obligada a intervenir en el mercat negre.

No m'estranyaria que en el cas del Cason i d'altres que es puguin descobrir, hi estiguin també relacionades indirectament les multinacionals nord-americanes.

El tràfic de plutoni està provat a bastament i és especialment preocupant, a part de tot el que he dit, perquè també pot estimular grups terroristes o grups armats amb finalitats polítiques. Algun dia pot haver-hi una desgràcia. Ja està demostrat que construir una bomba atòmica no és tan difícil. La prova és que en aquests moments els serveis de seguretat dels Estats Units tenen un departament especial pel terrorisme nuclear. Perquè són conscients que l'augment del tràfic de plutoni en facilita l'accés i augmenta els riscos. A més tràfic, més risc. □

«Espanya està involucrada per força en el negoci radioactiu».

definició dels sistemes de control i una actuació de les autoritats, que habitualment se'n desenten.

—*A excepció del sumari obert pel jutge de Palerm contra la màfia...*

—Vaig tenir la sort de poder accedir a aquell sumari. En el foli 3810 hi ha l'explicació d'una xarxa paral·lela, a través d'una societat, Àschbach, dirigida per Glauco Partel, dedicada i destinada al tràfic de plutoni i urani enriquit. Concretament, el sumari conté tèlexs que confirmen l'oferta de 10 k. d'Uraní 235 i de 33,9 k. de plutoni del 99,5 per cent de puresa, amb el qual es podrien fabricar, per exemple, sis bombes atòmiques semblants a les d'Hiroshima i Nagasaki.

—*¿S'ha fet més important el mercat negre de plutoni i d'urani altament enriquit que el negoci del narcodòlar?*

—Després del negoci del narcodòlar ve el dels productes radioactius. El transport d'aquests productes és molt perillós, molt més que el transport de

la primera central nuclear es digui que la Junta d'Energia Nuclear, en els seus laboratoris de Madrid, només disposa d'un quilo de plutoni. És ridícul.

Els informes de la Junta d'Energia Nuclear declaren que una central com la de Vandellòs 1 pot produir 250 k. de plutoni a l'any. I també és conegut l'acord entre l'empresa constructora de Vandellòs 1 i el Ministeri de Defensa francès, per desviar els residus de grafit gas de Vandellòs 1. Aquestes centrals de grafit gas responen a un model que permet, sense parar la central, una utilització per a fins militars.

—*¿On és, doncs, l'estoc de plutoni que han produït les centrals nuclears espanyoles?*

—Ningú no vol declarar-ho. Però és de sobra conegut que l'any 1987 es van produir 4.000 k. de plutoni en tot el parc nuclear espanyol. ¿En quines condicions estava aquest plutoni?, ¿amb quina puresa?, ¿on és emmagatzemat?, ¿on ha anat repartit? Tot això és el que